

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS OF BUSINESS ADMINISTRATION STUDENTS AT FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

จารุณี คงเมือง*, จารุวรรณ สกุลคู, อัจฉรา วัฒนาณรงค์
Jarunee Knogmang, Jaruwan Skulkhu, Achara Wattananarong*

สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Program in Higher Education, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Thailand.

**Corresponding author, E-mail: pai_27@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพ ขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 457 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 92 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่ของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลุกลีเอลมีโน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

The purpose of this research is aimed at studying and comparing the characteristics of Self-Directed Learning of the students at Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University in overall and each of eight aspects with reference to Guglielmino's Self-Directed Learning Readiness Scale, namely, openness to learning opportunities, self concept as an effective, initiative and independence in learning, acceptance of responsibility for one's own learning, love of learning, creativity, positive orientation of the future, and ability to use basic study skills and problem-solving skills among students with different gender, field of study, method of study, the year of study, working status during the study, and rearing method. The samples of this study were 457 Business Administration Students at Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University who registered in the first semester of the academic year 2011. The instrument for data collection was a 5 point rating-scale questionnaire containing 92 questions with reliability of 0.96. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance, and Scheffe test. The research finding revealed as follows:

1. The students had the characteristics of self-directed learning at a high level in overall and each aspect.

2. Male and female students showed no significant difference in overall and each aspect of self-directed learning with the exception of creativity aspect.

3. The students with different fields of study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect.

4. The students with different methods of study had the characteristics of self-directed learning showed significant difference at 0.05 level in overall and each aspect considered in each aspect, the result showed that openness to learning opportunities, self concept as an effective, initiative and independence in learning and love of learning were significant difference.

5. The students with difference years of study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect, except for the aspect of creativity was significant difference at 0.05 level.

6. The students with difference working during the study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect.

7. The students with difference rearing methods had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect, except for the aspect of openness to learning opportunities and acceptance of responsibility for one's own learning were significant difference at 0.05 level.

Keywords: Self-Directed Learning, Guglielmino, Students at Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University

บทนำ

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการเรียนรู้แนวทางหนึ่งที่สุดอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน เนื่องจากการเรียนที่ทำให้บุคคลมีการริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ มากกว่าการเรียนในแบบที่ผู้สอนป้อนความรู้ให้เพียงอย่างเดียว [1] นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียน เรียนรู้วิธีการลงมือปฏิบัติเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะเป็นบุคคลที่ใช้ศักยภาพของตน เพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างสร้างสรรค์ ศักยภาพจะได้รับการกระตุ้นและพัฒนาโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งบทบาทของผู้สอนจะเป็นผู้เอื้ออำนวย กระตุ้นการเรียนรู้ เป็นนักจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของตนเอง อันอาจนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ สำหรับการสร้างผู้เรียนให้เกิดลักษณะ

ของการเรียนรู้แบบนำตนเองนั้น ได้มีผู้สร้างแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองที่สำคัญคือ กลูกิลิเอลมิโน [2] ซึ่งได้สร้างแบบทดสอบที่ชื่อว่า Self-Directed Learning Readiness Scale (SDLRS) ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ได้แก่ มีความสนใจในการเรียน มีความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความมั่นใจที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีวินัยต่อตนเอง ด้านมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ได้แก่ ชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ เต็มใจเรียนในสิ่งที่ยากหากเป็นเรื่องที่สนใจ ด้านมีความรักในการเรียน ได้แก่ การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้หลายวิธี ด้านมองอนาคตในแง่ดี ได้แก่ มองตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้

ตลอดชีวิต ด้านมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา สำหรับเครื่องมือนี้ได้นำมาใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศรวมทั้งในประเทศไทยด้วย

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีระบบการศึกษาเป็นการเรียนการสอนระบบเปิด แตกต่างกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยปิด นักศึกษาจะพบกับวิธีการเรียนการสอนที่แตกต่างจากเดิม สภาพแวดล้อม หลักสูตร อาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม รวมไปถึงการอยู่ร่วมสังคมนักเรียนเพื่อนใหม่มหาวิทยาลัย นักศึกษาบางคนประสบกับปัญหาเข้าเรียนไม่ทันจบบรรยายไม่ทัน อาจารย์สอนเร็ว นอกจากนี้ยังต้องทำกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยและรุ่นพี่จัด จึงมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่ออกกลางคัน หรือไม่สำเร็จการศึกษาภายในเวลา 8 ปี ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโนจะทำให้ทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอย่างไร และผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อให้สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนด้านมนโคติขของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มี

ประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลเพื่อให้สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้น

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 รวม 10 สาขาวิชา จำนวน 30,868 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของคอแคน (Cochran) [3] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสาขาวิชาที่ศึกษา และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมต่อการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยเป็นสาขาวิชาละ 30 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 457 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป	6,514	74
สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	2,802	32
สาขาวิชาการตลาด	4,652	53
สาขาวิชาการบัญชี	10,399	118
สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	823	30
สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ	1,636	30
สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์	1,354	30
สาขาวิชาการประกันภัย	112	30
สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ	1,437	30
สาขาวิชาการท่องเที่ยว	1,139	30
รวม	30,868	457

ที่มา: สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง [4]

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวในเรื่องเพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพขณะศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดู จำนวน 36 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ 0.75

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรวม 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน จำนวน 8 ข้อ

ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 8 ข้อ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนจำนวน 8 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง จำนวน 8 ข้อ ด้านความรักในการเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ ด้านมองอนาคตในแง่ดี จำนวน 6 ข้อ และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำนวน 8 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที (t-test) การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

1. การศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจเป็นการเรียนการสอนระบบเปิด ซึ่งเปิดโอกาสทางการศึกษา

ให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ ตามที่ต้องการ การลงทะเบียนเรียนนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้มากน้อยตามความสามารถ และใช้วิธีเรียนแบบใดก็ได้ตามความพร้อมและความถนัดของตนเองจากโครงสร้างการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชาตัวเอง ทำให้นักศึกษาจะต้องเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ เชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ มีความรักในการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มองอนาคตว่าตนเองจะประสบความสำเร็จ และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียน และในการแก้ปัญหาจึงอาจทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังที่สมคิด อิศระวัฒน์ [5] กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนเองเรียนคืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง ผู้เรียนต้องเป็นผู้ตระหนักในความ ต้องการของตนเองและเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายด้วยตนเอง ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการ ชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ [7] ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจต้องสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะการเรียน

การสอนที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว นักศึกษาจะต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อจะเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น และจากการเรียนการสอนลักษณะนี้เอง ทำให้นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม ยินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นเพื่อที่จะประสบผลความสำเร็จ ทางด้านการเรียนเพิ่ม ดังที่รุ่ง แก้วแดง [8] กล่าวว่า ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนควรมีคุณลักษณะสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองพร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่พึ่งการเสริมแรงหรือรางวัลจากผู้อื่น รวมทั้งเต็มใจ และสามารถยอมรับแนวความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับการต่อต้านอุปสรรค และประเวศ วะสี [9] กล่าวว่า ความรู้ไม่ได้มีแต่ในตำราเท่านั้น แต่มีความรู้ในตัวตนด้วยที่ได้มาจากประสบการณ์ชีวิต การทำงาน และการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เป็นความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต คนทุกคนมีความรู้บางอย่าง ใต้อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในตัว ถ้าเคารพความรู้ในตัวตน คนทุกคนจะมีเกียรติ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู [10] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับสูง ทำนองเดียวกับศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ เมื่อตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว จะมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนจบ

การศึกษาภายในระยะเวลาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด และมีความสามารถในการแบ่งเวลาเรียนเวลาอ่านหนังสือ เวลาทำงาน มีวินัยต่อตนเองอย่างเคร่งครัด ดังที่สุพัตรา สุภาพ [11] กล่าวว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง จะเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ขอแค่มีความอดทน และความเชื่อมั่นจะทำให้เราทำทุกอย่างได้ และแบนดูรา (Bandura) [12] กล่าวว่า หากบุคคลเชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ ก็จะมีแรงจูงใจที่จะทำงานและคอยกำกับดูแลตนเองให้อดทน รวมทั้งพยายามหาทางเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเข้ามาขัดขวางหนทางอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองในด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

1.3 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มีการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยความสมัครใจ และมีความต้องการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่ถนัด ประกอบกับระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ดังที่รุจิร ภู่อาร [13] กล่าวว่า การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนอย่างอิสระ ตามความสนใจ และความถนัดของตนเอง จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และส่งผลให้เกิดปัญหาน้อย และนิรมล ศตวุฒิ [14] กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถประสบความสำเร็จ

จะต้องมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน การเรียนรู้ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการ การเรียนรู้เกิดจากการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู [10] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วทุกคนก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือต้องการจบการศึกษาออกไป และการจัดการเรียนการสอนของทางมหาวิทยาลัยที่แตกต่างจากสถาบันอื่นส่วนใหญ่จะจัดให้มีการบรรยายในชั้นเรียน ไม่มีการเช็คเวลาเรียน ไม่มีคะแนนเก็บระหว่างภาค เน้นการสอบปลายภาคเรียน ทำให้นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียนด้วยความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียร และต้องรับผิดชอบต่อกันเองมาก ดังที่วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา [15] กล่าวว่า นักศึกษาเป็นตัวแทนของประชาชนในการเข้ามาศึกษาหาความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ควรตั้งใจพยายามใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสังคม หน้าที่ของนักศึกษามีโซอาตัยมหาวิทยาลัยเป็นที่สร้างความรู้เพียงอย่างเดียว ควรคิดถึงผู้อื่น และผลประโยชน์ของสังคม ต้องเคารพกฎระเบียบของสังคม และมีส่วนในการรับผิดชอบต่อสถาบันและสังคมด้วย และจรรยา สุภาพ [16] กล่าวว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ในฐานะ

พลเมืองที่ดีของประเทศชาติ หรือฐานะนักศึกษาที่ดีของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับสุนทร สุทองหล่อ [17] ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความรักในการเรียน พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีความสนใจหาความรู้ตลอดเวลา ชอบคบเพื่อนและรวมกลุ่มกันเพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ทำให้นักศึกษารู้สึกสนุกและมีความสุขในเรื่องเรียนเกิดความรักในการเรียนมากขึ้น ดังที่ประเวศวะสี [9] กล่าวว่า สังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นสภาวะแวดล้อมในสังคมที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา คุณลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้อาจรวมถึง จิตสำนึกแห่งการเรียนรู้ที่บุคคลทุกวัยควรจะมีจิตสำนึกรักการเรียนรู้ซึ่งจำเป็นต้องรณรงค์ปลูกจิตสำนึกรักการเรียนรู้ให้เยาวชนและบุคคลตื่นตัวจนซึมซับกลายเป็นค่านิยมผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ [7] ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับมาก และสุนทร สุทองหล่อ [17] ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในรายวิชาที่เรียนมีความหลากหลายของกระบวนการวิชา ทำให้นักศึกษาจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการประยุกต์ และเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนนำเสนอนอกจากตำรา เพื่อนำความรู้ที่มีไปใช้ในการสอบและการทำงานภายนอก ดังที่อารี พันธุ์มณี [18] กล่าวว่า บุคคลที่คิดว่าตนเป็นคนสร้างสรรค์ จะมีโอกาสสร้างสรรค์ตนเองและสร้างสรรค์ผลงานมากกว่าบุคคลที่คิดว่าตนไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และรุ่งศิริ เข้มตระกูล [19] กล่าวว่า ในระดับอุดมศึกษานั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้คือ ให้การปฏิบัติต่อนักศึกษาในลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ส่งเสริมความเป็นอิสระ ให้ตัวแบบในทางที่ดี ใช้เวลาในห้องเรียนกับนักศึกษา กระตุ้นและส่งเสริมในด้านความฉลาด แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นให้การยอมรับนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน การให้รางวัลพฤติกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ ทำตัวให้เป็นอาจารย์ที่น่าสนใจและไม่ทำตัวหยุดอยู่กับที่

1.7 ด้านมองอนาคตในแง่ดี พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีความรู้สึกภูมิใจในสถาบันของตน เพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วได้ทำชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาคาดหวังอย่างสูงว่าตนเองจะประสบความสำเร็จเหมือนรุ่นพี่ ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน [20] กล่าวว่า การที่บุคคลมีความมุ่งมั่นในอนาคตสูง จะส่งผลให้บุคคลทำงานอย่างขยันขันแข็งในสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อที่จะรอรับผลดีในอนาคตได้

ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับสูง ทำนองเดียวกับสิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ [7] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับมาก และสุนทร สุทองหล่อ [17] ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นประจำ ให้ความสนใจในการใฝ่หาความรู้ เช่น การค้นคว้า อ่านหนังสือเพิ่มเติม ทำรายงาน เข้าพบอาจารย์ประจำวิชา ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ดังที่พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ [21] กล่าวว่ามหาวิทยาลัยควรจัดหลักสูตรเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคนไปจนถึงขีดสุด และศรีสุภา นาคธน [22] กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นบทบาทสำคัญประการหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมุ่งสอนให้นักศึกษา คิดเป็น คิดอย่างมีวิจารณญาณ ทำเป็น ผู้จัดการเรียนรู้

อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม ดังนั้นการรัฐสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายนี้ ทักษะการรัฐสารสนเทศจะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระต่อเนื้อหาสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู [10] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงจะผ่านวิธีการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้เหมือนกัน เช่น การเข้าชั้นเรียน การทำกิจกรรมการเรียนการสอน และผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล ทำให้นักศึกษาชายและหญิงได้รับประสบการณ์ทางวิชาการเหมือนกัน ดังที่สำเนาวิชรศิลป์ [23] กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จะมีผลต่อความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาได้พยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสถาบันการศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีทัศนะหรือความคิดที่คล้ายกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ [6] ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษายชายและนักศึกษายหญิงมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับสุนทร สุทองหล่อ [17] ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า

นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายเป็นเพศที่ชอบมีกิจกรรมทางสังคม ชอบเล่นกีฬา และชอบการแสดงออกทางความคิดมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้เพศชายน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าเพศหญิง ดังที่วิทยากร เชียงกูล [24] กล่าวว่า มนุษย์เรามีจิตจำนงอิสระเหมือนๆ กันโดยไม่ถูกกำหนดด้วยเพศแต่ความจริงแล้ว สมอของคนที่แต่ละเพศถูกออกแบบมาให้มีลักษณะเฉพาะและสัญชาตญาณทางธรรมชาติและฮอร์โมนของแต่ละเพศก็มีแรงผลักดันที่ต่างกัน ทำให้ผู้หญิงและผู้ชายมีอารมณ์ความคิดและการกระทำที่ต่างกัน แม้สมอซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละเพศไม่ได้เป็นคนสั่งการทุกอย่าง แต่เราก็จะถูกกล่อมเกลามากจากสมอที่มีลักษณะเฉพาะทางเพศนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเรเวดี ทรงเที่ยงและอนุ เจริญวงศ์ระยับ [25] ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า นิสิตชายและหญิงต่างมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคณะบริหารธุรกิจมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาที่มีลักษณะคล้ายกัน ทำให้ทัศนคติความเชื่อ ลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นักศึกษาจึงมีการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน ดังที่ธีรารัตน์ บุญนุษ [26] กล่าวว่า นักศึกษาแต่ละสาขาวิชามีเอกลักษณ์ของตนเอง สถาบันอุดมศึกษาต้องดูแลเอาใจใส่ในสภาพที่เขามีความเป็นเอกลักษณ์เช่นนั้น

โดยการจัดบรรยายภาคในมหาวิทยาลัยในสภาพที่ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองได้เต็มที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ [7] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและในองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนและด้านความรักในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่เข้ามาเรียนบอ่ยกว่าจะมีวิธีเรียนที่แตกต่างกับนักศึกษาที่ไม่เข้าเรียน เพราะนักศึกษาที่เข้ามาเรียนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ ดังที่กันยา สุวรรณแสง [27] กล่าวว่า ในการเรียนรู้สิ่งเดียวกันแต่ละบุคคลอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน เพราะบุคคลอาจมีความพร้อมต่างกัน มีความสามารถในการเรียนต่างกัน มีอารมณ์ และความสนใจที่จะเรียนต่างกัน และมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนต่างกันได้ใน การเรียนรู้สิ่งเดียวกัน ถ้าใช้วิธีเรียนต่างกัน ผลของการเรียนรู้ อาจต่างกันได้ และวิธีเรียนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากสำหรับบุคคลหนึ่งอาจไม่ใช่ วิธีเรียนที่ทำให้อีกบุคคลเกิดการเรียนรู้ได้มากเท่าบุคคลนั้นก็ได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระวัฒน์ ยุวมรพิทักษ์ [5] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ พบว่านักศึกษาที่มีวิธีการเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการ

นำตนเอง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบและองค์ประกอบด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียน มีความแตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ และด้านการประเมินผลการเรียนนั้น ไม่พบความแตกต่าง

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า ในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาที่ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้านและมาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเสมอแม้จะมีวิธีเรียนที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนก็จะมีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกันคือต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพที่ตนเองต้องการ และทางมหาวิทยาลัยรามาธิบดีได้มีการจัดการเรียนการสอนลักษณะเดียวกันคือ มีการบรรยายในชั้นเรียน การถ่ายทอดสดผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีการเรียนจากบทเรียนออนไลน์ เอกสารประกอบการบรรยาย ทำให้นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยได้ สามารถที่จะศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา [28] กล่าวว่า วิธีการสอนที่ใช้ในระดับอุดมศึกษาเป็นแบบบรรยายคือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ในหัวข้อที่กำหนดให้โดยมีวิธีการพูดที่เป็นกันเองมากกว่าวิธีการปาฐกถา ผู้พูดอาจใช้อุปกรณ์ประกอบการพูดหรืออาจใช้วิธีการสอนอื่นๆ ประกอบการสอนแบบบรรยายก็ได้ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะใช้การบรรยายเป็นหลัก เนื่องจากสามารถคลุมเนื้อหาสาระให้เป็นไปตามหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู [10] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าภาพรวมนักศึกษาที่มีวิธีเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วย

การนำตนเองไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจะมีประสบการณ์ กิจกรรมการใช้ชีวิต การปรับตัว ที่คล้ายคลึงกัน จึงมีความคิด ความสนใจ ค่านิยมใกล้เคียงกัน รวมถึงการจัดการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจ เพื่อช่วยในการพัฒนาศักยภาพในการศึกษาของนักศึกษาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังที่สุชาญ โภคิน [29] กล่าวว่า กิจกรรมช่วยพัฒนานักศึกษาให้รู้จักการทำงานเป็นทีม ฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีความรู้สึก ความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ ความสนใจ ตลอดจนมีการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ [30] ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าชั้นปีที่ศึกษาของนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กันกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย กำลังปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นหมู่คณะ อยากรู้ อยากเห็น แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยระยะหนึ่งแล้ว ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนและเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง มีมุมมองเกี่ยวกับการเรียน สภาพแวดล้อมที่แตกต่างออกไป ทำให้

นักศึกษาที่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน ดังที่ ทองเรียน อมรชุก [31] กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง ดังนี้ 1) ความสำเร็จเชิงวิชาการสนใจศึกษาหาความรู้ ความคิดต่างๆ 2) ต้องการความเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาสังคมรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน 3) แสวงหาฐานะส่วนตัว 4) ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อนและชอบอยู่ในกลุ่ม 5) มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อยให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนมากมักเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีก็เพียงแต่มีความรู้สึกเบื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะถูกทอดทิ้งไม่ได้รับความเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกมาเองว่าตนเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือ การเริ่มเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของภาวิไล รักศักดิ์ศรี [32] ที่ศึกษาเรื่องแบบ การรู้แบบ ฟิง พา และอิ สระ ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกันจะมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน ทำนองเดียวกับเวรตี ทรงเที่ยง และอนุเจริญ วงศ์ระยับ [25] ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตที่ชั้นปีต่างกัน จะมีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่มีงานทำหรือไม่มีงานทำก็แตกต่างกันออกไปตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีจิตสำนึกรับผิดชอบ ต่อการทำงานและการศึกษาของตน รู้จักวางแผน

การดำเนินชีวิต แบ่งระหว่างเวลาเรียนกับเวลาการทำงานได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองทั้ง 2 ทาง คือ ทำงานหารายได้และไม่เสียหายต่อผลการเรียน ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะเรียนจบตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาจะต้องปรึกษาหารือกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังที่สถิต วงศ์สุวรรณ [33] กล่าวว่า ประสบการณ์ที่คนเราได้รับเหมือน ๆ กัน หรือในทำนองเดียวกันอันเป็นผลมาจากการอยู่ในสังคมเดียวกัน ได้แก่ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี เจตคติ ปรัชญา ค่านิยม ความเชื่อ ทำให้นักเรามีความคิดคล้ายคลึงกัน มีการเรียนรู้ลักษณะเดียวกัน ถึงแม้ว่านักศึกษาเคยได้รับประสบการณ์ทำงานหรือไม่ก็ตาม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ บุญชู [10] ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าการประกอบอาชีพขณะศึกษาให้ภาพรวมของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะแตกต่างกับนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสังคมไทยปัจจุบันนั้นมีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากขึ้นทำให้นักศึกษารู้จักที่จะยอมรับกฎเกณฑ์ในสังคม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งผลให้นักศึกษามีการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ส่วนนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย สร้างตัวเองให้โดดเด่นเพื่อที่จะเอาตัวรอดในสังคม และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และงามตา

วณิทานนท์ [34] กล่าวว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะเป็นเด็กที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่ทราบว่า สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ สามารถต้านทานต่อสิ่งยั่วยุใจ เมื่อทำผิดจะรู้สึกอายและยอมรับผิด ส่วนสมประสงค์ ศุภวิทย์ [35] กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยขาดการฝึกให้เด็กได้รู้จักพึ่งตัวเองจะเป็นผลเสียต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร สุทองหล่อ [17] ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่านักศึกษาที่มีวิธีการเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน จะทำให้นักศึกษามีความคิด สติปัญญา อารมณ์ที่แตกต่างกัน เพราะการเลี้ยงดูในวัยเด็กจะส่งผลถึงพฤติกรรมตอนโต นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ต่างกันย่อมจะมีความแตกต่างกัน ดังที่วราภรณ์ ตระกูลสุษดี [36] กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการของลูกมาก การอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ซึ่งจะส่งผลให้เขามีบุคลิกภาพที่ดี มีปรับตัวต่อปัญหาต่างๆ ได้ดี และส่งผลถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ [30] ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าวิธีการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป

วิธีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และวิธีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์ ยกเว้นวิธีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาแหล่งข้อมูลภายนอก เช่น ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ควรมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้มีข้อมูลที่มากขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความรู้สึกอยากค้นคว้าและมีความรักในการเรียนรู้มากขึ้น

2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มมากขึ้น กับองค์กรภายนอกสถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพการปฏิบัติงานในสังคม ซึ่งจะทำให้ นักศึกษารู้ว่ามีความสามารถมากเพียงพอหรือน้อยเกินไปที่จะนำไปประกอบอาชีพ การฝึกประสบการณ์จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ นักศึกษาเป็นอย่างมาก

3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ควรมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้อภิปรายนำเสนอความคิด โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อ เพื่อให้ นักศึกษาค้นหาวิธีการและดำเนินการเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์โดยไม่ผูกขาดทางความคิด อันจะเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน

4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบมากขึ้น เช่น มีการให้คะแนนพิเศษในการเข้าเรียนครบตามหลักสูตร หามาตรการในการจัดระบบบริการที่ชัดเจนเพื่อเป็นบรรทัดฐาน

ในการให้นักศึกษานำไปปฏิบัติ เช่น ระบบการลงทะเบียน การชำระเงิน การขอผ่อนผันต่างๆ การเข้าสอบ

5. ด้านความรักในการเรียน ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อึดและสนับสนุนต่อการเรียน เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางการเรียนที่ดี เช่น การจัดพื้นที่ของห้องสมุดให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา การจัดบริการพื้นที่นั่งอ่านหนังสือและทำงาน

6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ควรมีการส่งเสริมด้วยกิจกรรมทางด้านการเรียนต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และกิจกรรมนันทนาการ นอกจากนี้ควรมีบริการคอมพิวเตอร์ตามจุดต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา

7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี ควรมีการส่งเสริมโดยการให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาเรียนและการประยุกต์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และควรเชิญวิทยากรจากภายนอกที่ประสบความสำเร็จเข้าร่วมบรรยายเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความตื่นตัวในการเรียนให้กับนักศึกษา

8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ควรมีการจัดทำหลักสูตรรายวิชาที่เกิดจากความต้องการของสังคมอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม เช่น หลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ หลักสูตรทางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดไว้ จะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษามีศักยภาพมีความรู้ ความสามารถที่จะเข้าสู่ระบบงาน

9. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่าด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ดังนั้นควร

มีการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่น การให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การอภิปรายความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ จะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษามีความคิดในมุมมองที่แตกต่างจากเดิม

10. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีวิถีเรียนต่างกัน พบว่าโดยรวมด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการเรียนผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาที่ไม่ได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงข้อมูลทางการศึกษาได้มากขึ้น เช่น มีการเรียนการสอนออนไลน์ที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถตอบโต้กันได้ และมี Web board ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถามตอบเวลาที่มีปัญหากับอาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชา

11. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน พบว่าด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ดังนั้นควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น มีการติดตั้งคอมพิวเตอร์ในคณะบริหารธุรกิจ ตามจุดต่างๆ มีจำนวนและความทันสมัยของตำรา หนังสือและเอกสารทางวิชาการต่างๆ ในห้องสมุด จำนวนห้องเพื่อการประชุมของนักศึกษาในห้องสมุด

12. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน พบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการจัดให้มีการพบปะหรือนัดประชุมระหว่างอาจารย์กับผู้ปกครองของนักศึกษา เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ผู้ปกครองได้ทราบ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน และร่วมกันหาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษา

ได้มีการพัฒนาในการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของมหาวิทยาลัยรามคำแหงกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเปิดเช่นเดียวกัน

2. ควรทำวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของแต่ละคณะกับความสำเร็จในการเรียน

3. ควรทำวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผลของนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษา

4. ควรทำวิจัยในเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เช่น ตัวแปรด้านวิธีเรียน ค่านิยมทางสังคม และวัฒนธรรมไทย

5. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยระบบปิดกับนักศึกษามหาวิทยาลัยระบบเปิด เพื่อศึกษาความแตกต่างและความเหมือนของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้ง 2 ระบบ

6. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการประสบความสำเร็จในการศึกษาในแต่ละคณะ

เอกสารอ้างอิง

- [1] รัฐกรณ์ คิดการ. (2552, มกราคม). การเรียนรู้ด้วยตนเองในยุคออนไลน์. *เทคโนโลยี วารสารเพื่อการฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษา*. 3(3): 30-32.
- [2] นัตตา อังสุวาทย์. (2548, พฤศจิกายน). กลยุทธ์สู่การเรียนรู้แบบนำตนเอง. *วารสารศูนย์ศึกษาสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย*. 50(3): 55-60.
- [3] Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. 3rd ed. New York: John Wiley, Sons.
- [4] สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2554). ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ประจำปีการศึกษา 2554 จำแนกตามคณะ สาขาวิชา และปีที่เข้าศึกษา. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2554, จาก <http://regis.ru.ac.th>
- [5] จีระวัฒน์ ยุวมรพิทักษ์. (2544). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [6] ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์. (2537). *ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [7] สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ. (2540). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] รุ่ง แก้วแดง. (2541). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน.
- [9] ประเวศ วะสี. (2554). *แนวคิดส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2554, จาก http://www.qlf.or.th/about/about_idea
- [10] นรินทร์ บุญชู. (2532). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- [11] สุพัตรา สุภาพ. (2554, มกราคม). เทคนิคสร้างความเชื่อมั่น ไม่ซีอ้าย รู้จักพูดจา งานจะได้ไม่เสียหาย. *QM For Quality Management*. 17(159): 110-114.
- [12] เตือนเพ็ญ ทองน่วม. (2550, พฤษภาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ เป้าหมาย และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสาร สอ. ประเทศไทย*. 10(1): 94-103.
- [13] รุจิรี ภู่อาระ. (2531). *ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษาและแนวทางการแก้ไขในโครงการสัมมนาทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [14] นิรมล ศตวุฒิ. (2547, กรกฎาคม-สิงหาคม 14-15). การจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียน. *วารสาร วงการครู*. 1(7): 86-88.
- [15] วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [16] จุฑมย สุภาพ; สมพงษ์ เกษมสิน; และ สุพัตรา สุภาพ. (2520). *แบบเรียนสังคมศึกษา ส431*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- [17] สุนทร สุทองหล่อ. (2542). *คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [18] อารี พันธุ์มณี. (2537, ตุลาคม-พฤศจิกายน). โศตรวนใจ อุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์. *วารสาร แนว*. 29(155): 66-71.
- [19] รุ่งศิริ เข้มตระกูล. (2547, มกราคม-เมษายน). ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*. 10(1): 22-31.
- [20] ดวงเดือน พันธุมนาวิ. (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม: การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารทางวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [21] พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย; และคณะ (2543). *รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- [22] ศรีสุภา นาคธน. (2554). *สารสนเทศกับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2554, จาก http://human.tru.ac.th/b_tech/sreesupa1.pdf
- [23] สำเนาวิชาจริยศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- [24] วิทยากร เชียงกุล. (2551). *จิตวิทยา ความฉลาด และความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- [25] เรวดี ทรงเที่ยง; และ อนุ เจริญวงศ์ระยับ. (2550). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [26] ธิดารัตน์ บุญนุช. (2525). *พัฒนานุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [27] กัญญา สุวรรณแสง. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- [28] วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). *วิกฤติการณ์อาจารย์ระดับอุดมศึกษา*. ใน *การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา: รวบรวมบทความทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [29] สุชาญ โภคิน. (2539). วิสัยทัศน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิต. ใน เอกสารประกอบการบรรยาย การสัมมนาทางวิชาการเรื่องวิกฤตอุดมศึกษาไทย. หน้า 1. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- [30] หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [31] ทองเรือน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จงเจริญ การพิมพ์.
- [32] ภาวิไล รักศักดิ์ศรี. (2532). รายงานการวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและอิสระของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [33] สถิต วงศ์สุวรรณ. (2540). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- [34] อุบลรัตน์ เฟื่องสถิต; และ สิริวรรณ สารนาถ. (2546, กรกฎาคม-ธันวาคม). วารสารวิจัย มหาวิทยาลัย รามคำแหง. 6(2): 53-54.
- [35] พีรพงศ์ ลีวัฒนางกูร. (2520). การเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเองกับแบบยับยั้งการพึ่งตนเอง ในโรงเรียนของรัฐบาล จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [36] วราภรณ์ ตระกูลสุษดี. (2545). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.